

Klecany 17. 11. 2015

Vážený zastupitelé,

přijměte prosím materiály, které mapují činnost Městské knihovny Klecany v posledních několika měsících, kdy jsme se v místní knihovně začali občansky angažovat a zároveň představují možnosti práce této instituce do budoucna. Vzhledem k rodinným a pracovním povinnostem se dnešního jednání nemůžu zúčastnit já, ani Lukáš Pajer. Pokud však po prostudování dokumentů budete mít jakékoli dotazy, ráda je zodpovím, případně se s Vámi osobně sejdu. Kontaktovat mě můžete na e-mailu [jsemklecanskycetenar@centrum.cz](mailto:jsemklecanskycetenar@centrum.cz) nebo na tel. 774 947 236.

Děkuji za Váš čas.

S pozdravem /

  
Jana Kozlová

Přílohy:

- 1 Proč jsme se začali občansky angažovat v klecanské knihovně?
- 2 Opis materiálů, se kterými jsem se v únoru letošního roku vypravila za starostou Klecan. Kurzívou jsou doplněné informace a komentáře vzhledem k současnosti.
- 3 Článek z listopadového Zpravodaje
- 4 Žádost o prověření postupu knihovnice Barbory Krátké
- 5 Standard pro dobrou knihovnu + tabulka
- 6 Naše akce v knihovně (březen-říjen 2015)

## **Příloha 1**

### **PROČ jsme se začali občansky angažovat v klecanské knihovně?**

**Jsme přesvědčeni, že...**

knihovna 21. století už nemůže být jen půjčovnou knih.

knihovna jako služba placená z veřejných peněz by neměla být jen službou pro úzkou skupinu registrovaných uživatelů.

knihovna je službou pro lidi, ne skladem knih, které už si léta nikdo nepůjčil.

knihovna má být místem setkávání a vzájemného obohacování.

knihovna může být významnou kulturní institucí města.

je třeba občany aktivně oslovovat, nečekat, že si cestu do knihovny najdou sami.

se lze občansky podílet na různých společenských akcích, ale změna systémového fungování instituce leží na jejím zřizovateli, potažmo volených zástupcích.

že v nejvlastnějším zájmu zaměstnanců státní správy by mělo být poskytování těch nejkvalitnějších možných služeb občanům a to se ze strany Městské knihovny Klecany reprezentované knihovnicí Barborou Krátkou neděje.

Proto se obracíme na Vás – volené zástupce občanů Klecan.

Jana Kozlová

Lukáš Pajer

## Příloha 2

- **Knihovna jako nedílná součást společenského dění města (propojení knihovny s ostatními subjekty, které v Klecanech aktivně formují společenský život).**

Možnost výstav prací z Ateliéru Dany a Dušana Šoltysových, služby poskytované klientům DPS, spolupráce na akcích Pravého Hradce.

*Šoltysovi pozitivně reagovali na e-mail z února letošního roku ohledně možnosti tvorby obrazů a objektů záky jejich Ateliéru a celá akce vyvrcholila 17. 6. 2015, kdy v knihovně proběhla vernisáž. Bylo by však dobré „výzdobu“ obměňovat, a ačkoli knihovna není ideální výstavní prostor, dát příležitost i dalším tvůrčím lidem z města.*

*Klienti Domu s pečovatelskou službou jsou velmi problematická skupina, možnost využití služeb knihovny jsem konzultovala s Dagmar Braunovou, zatím bez úspěchu.*

- **Otevření knihovny širší komunitě, než jen registrovaným uživatelům**

*Proběhla spousta akcí, na kterých byli přítomni i lidé v knihovně dosud neregistrovaní. Některé z nich tyto akce k následné registraci přiměly, jiní získali trvalé povědomí o existenci knihovny v Klecanech.*

- **Vlastní webová prezentace (<http://www.knihovna.cz>), informace o nových knihách, informace o akcích, novinkách, ankety, představení celostátních projektů s cílem aktivní účasti místních čtenářů, vyhlašování literárních soutěží aj.**

*<http://klecany.knihovna.cz> Webová prezentace vznikla z mé iniciativy. Pokud se knihovna chce prezentovat veřejnosti, vlastní web je jedna z nejsnazších cest. Neustálými dotazy jsem docílila i toho, že byl na stránky knihovny v květnu letošního roku přidán on-line katalog, což je zcela běžná součást knihoven 21. století. Knihovnice na web občas přispívá, žel není schopná pravidelně vkládat ani jednoduché rubriky (např. top 10 nejčtenějších knih za daný měsíc). Knihovnice spravuje facebookový profil knihovny, kde jsou neaktuální informace a téměř nulová komunikace se čtenáři.*

- **Oslovení místních podnikatelů s prosbou o sponzorský dar (místní sounáležitost)**

*Do spolupráce s knihovnou se zapojily klecanská firma 2810 Branding Company, která tiskne plakáty a jiné propagační materiály a Květinářství Klecany, které se stará o květinové dary pro naše hosty. Na začátku akcí v knihovně byl sponzorský dar ve výši 10 000,-, který jsem získala od firmy KPCM, aby případný neúspěch nemuselo dotovat město Klecany. V současné době jsem v jednání ohledně dalšího sponzorského daru s jinou (mimoklecanskou) firmou.*

- **Podpora informační a čtenářské gramotnosti**

Pořádání tematicky zaměřených akcí pro různé věkové skupiny s cílem představit jim čtení jako atraktivní součást trávení volného času s přidanou hodnotou získání informací, rozhledu, zlepšování komunikačních dovedností apod.

*Čteme spolu (březen-květen 2015)*

*Putování s pejskem a kočičkou po Klecanech (červen 2015)*

Zatím proběhly akce zaměřené především na děti, potažmo rodiče s dětmi, což vychází z mé životní situace (rodičovská dovolená, 2 děti). Nápady na akce pro jiné věkové kategorie jsou, opět však vyžadují přímou práci se čtenářem a to nelze dělat z pozice nespokojeného občana / knihovní aktivistky.

- **Zvýšení kvality poskytovaných služeb i díky inspiraci z knihovnických svazů (<http://www.skipcr.cz>) a celostátních projektů**

Od února 2015 se mi nepodařilo knihovnici přesvědčit, aby knihovnu registrovala v nějaké knihovnické organizaci (doporučuji SKIP – Svaz knihovníků a informačních pracovníků). Přes veškerou snahu a schválení tohoto kroku zřizovatelem knihovny, tj. městem Klecany zastoupeném pane starostou Kurhajcem, dosud nebyla knihovnice schopná registraci provést. Připravuje tak knihovnu o možnost čerpání příspěvků na celostátní akce (Březen – měsíc čtenářů, říjnový Týden knihoven), o možnost zapojení dětí do celostátních projektů, v rámci kterých by získaly knihy zdarma (nebo za minimální poplatek) nebo by měly možnost setkat se se spisovateli či ilustrátory dětských knih, aniž by se knihovna, nebo škola musela finančně podílet atd.

Poslední informace ze SKIPu říká, že knihovnice Barbora Krátká se registrovala. Ve věci se podle hospodářky organizace opět angažoval pan starosta Kurhajec.

- **Podpora vzdělávání s ohledem na potřeby komunity**

V první fázi zjištění potřeb občanů Klecan, po jejich vyhodnocení fáze stanovení priorit na základě reálných potřeb a snaha o jejich uspokojení.

*Spolupráce s místní MŠ a ZŠ, spolupráce s vedením a klienty DPS*

*Knihovny celkem běžně nabízejí programy pro školky a školy, snaží se s těmito institucemi aktivně spolupracovat, zjišťovat jejich potřeby a vycházet jim vstříc, protože z malých dětí mohou při správné péči vyrůst velcí čtenáři. Opět nelze dělat z pozice knihovní aktivistky a knihovnice o tyto aktivity zájem nemá.*

- **Místo demokratického přístupu ke službám knihovny a informačním zdrojům**

Nalezení prostoru přístupného všem, vybavení knihovny v souladu s výše uvedeným.

*Současné prostory v patře jsou z hlediska dostupnosti knihovny velmi problematické zejména pro seniory a rodiče s kočárky. Řešením je přestěhování knihovny do přízemí stávajícího MÚ tak, jak to navrhuje dispoziční studie ing. arch. V. Zůny a ing. arch. T. Beneše, k níž jsme spolu s Lukášem Pajerem vznášeli připomínky.*

## Příloha 3

### Fakta o Městské knihovně Klecany aneb víte, že?

**Rozpočet r. 2014 – činnosti knihovnické: 432 600,-**

(zdroj: <http://www.mu-klecany.cz/UserFiles/file/rozpocet/rozpocet-2014-schvaleny.pdf>)

**Počet občanů trvale hlášených v Klecanech k 1. 1. 2015: 3197**

(zdroj: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?zuj=538311&zsj=066036#nahoru>)

**Počet registrovaných uživatelů k 1. 1. 2015: 141, tj. 4,4%**

(zdroj: <http://klecany.knihovna.cz/o-nas/>)

### Mezi řádky aneb akce v knihovně od března 2015

Pod tímto nadpisem jsem Vás několik uplynulých měsíců informovala o tom, co zajímavého se v předchozím měsíci událo v Městské knihovně Klecany a co Vás v měsíci následujícím čeká. Vždy s podpisem „Vaše knihovna“, protože knihovna coby veřejná služba je placena z peněz nás všech a je tedy tak trochu každého z nás.

Kdo vlastně je ta „Vaše knihovna“? Jak s oblibou říká můj kolega Lukáš Pajer, jsme knihovní aktivisté. Já se jmenuji Jana Kozlová a přesvědčení, že knihovna může být víc než jen půjčovna knih, mě v únoru letošního roku přivedlo do kanceláře pana starosty. Po jednání, které dalo akcím v knihovně zelenou, jsem spokojeně odcházela domů, a protože jsem idealistka, malovala jsem si změny ve fungování knihovny v zářivých barvách. Knihovna konečně může být službou pro lidi a nejen skladem knih, může se otevřít všem lidem, ne pouze tomu 141 uživateli, knihovna může být členem knihovnické organizace, čerpat dotace a zapojovat se do celostátních kampaní apod. Ano, jsem naivní, ale vážně jsem byla připravená být toho všeho součástí. Realita je mnohem pošournější, ale možnosti občanské společnosti jsou úžasné! Napadlo by Vás, že můžete v Městské knihovně Klecany uspořádat literární besedu s Michalem Vieweghem? Že můžete pozvat polárníka Vaška Sůru a na chvíli si půjčit palčáky, které byly na nejsevernějším bodě naší planety? Že můžete dělat čtení pro děti a ukazovat jim úžasný svět knížek? Že můžete zajistit oficiální webovou prezentaci knihovny a spravovat ji? Že můžete...cokoli chcete, ale vnitřní fungování knihovny z pozice občana zkrátka změnit nemůžete? Po 9 měsících zcela dobrovolné práce na nejrůznějších akcích knihovny, stovkách mailů a hodinách telefonátů i osobních jednání, musím nerada konstatovat, že chování Městské knihovny Klecany vzhledem k občanům jasně signalizuje, že si tuhle změnu nepřeje a s tím neudělám vůbec nic.

Abych Vám nezůstala dlužna informací o tom, co se v říjnu (ne)dělo v knihovně: Jan Saudek bohužel z pracovních důvodů plánovanou besedu zrušil, ale podařilo se nám domluvit nový termín a tak se na setkání s ním můžete těšit ve středu 25. 11. 2015 od 18 hodin. Na webu <http://klecany.knihovna.cz/news/soutez-o-ceny-v-tydnu-knihoven/> se píše: „Ani klecanská knihovna nezapomněla na právě probíhající Týden knihoven!“ Pro informaci uvádím, že 5. – 11. 10. 2015 proběhl již 19. ročník Týdne knihoven. Jedná se o celostátní knihovnickou akci, jejímž tradičním vyhlášovatelem je SKIP - Svaz knihovníků a informačních pracovníků (<http://www.skipcr.cz/>). Jde o největší akci druhé poloviny roku a skutečnost, že si knihovnice vezme dovolenou právě na tento týden, je pro mě srovnatelná s případem, kdy si třídní učitelka prvňáčků naplánuje dovolenou na 1. září. Je to jen další z mnoha případů demonstrace ostentativního nezájmu naší knihovny o čtenáře a občany obecně. Přitom KDYBY byla knihovna registrována ve SKIPu, mohla žádat o příspěvek na

literární besedu s jakýmkoli nositelem prestižní literární ceny Magnesia Litera a vzhledem k tomu, kolik si účtují spisovatelé za tyto akce, mohly být v knihovně besedy třeba hned dvě. KDYBY... Ale blýská se na lepší časy! Podle posledních informací z vedení města knihovnice projevila snahu knihovně se věnovat, pořádat v knihovně akce. Je od naší knihovnice Barbory Krátké moc hezké, že se chce knihovně věnovat. Měla by, je za to konec konců placená. Jenže ono nejde jen o pořádání akcí v knihovně, to zvládnou dva nespokojení občané (Kozlová&Pajer) taky a město jim za to nemusí zaplatit ani korunu, jde spíš o změnu vnitřního fungování knihovny, o to, co z půjčovny knih pro pár lidí udělá knihovnu pro celé Klecany, veřejnou službu pro lidi.

Nepopírám, že mezi mnou a místní knihovnicí jsou osobní antipatie. Divíte se? Já ne. Ani jedné straně. O té její se třeba dozvíte později, ta moje je taková, že pokud někomu nabídnete např. knihy z oficiálního projektu Ministerstva kultury za částku přesahující 6000,- a on je odmítne s odůvodněním "prostě proto" a projektu využije až po intervenci pana starosty, pokud někomu jednoduchou kampaní, která opravdu stála jen čas, přivedete v jednom měsíci do knihovny 66 nových čtenářů a on řekne, že není jako vy, aby se někam cpal, a když to nedělá (neoslovuje aktivně lidi kolem), znamená to, že to dělat nechce, pomyslíte si cosi o házení perel sviním a těžko takového člověka můžete respektovat. 28. 11. 2015 proběhne v knihovnách po celé zemi 9. ročník akce Den pro dětskou (audio)knihu. A co na to klecanská knihovnice? V e-mailu z 19. 10. 2015 na dotaz, zda má na listopad v plánu nějakou akci, napsala, že „na listopad nic v plánu není.“ Když nic, tak nic. Třeba bude něco v plánu na prosinec.

V předchozích příspěvcích jsem děkovala oficiálně za knihovnu, v dnešním článku si dovoluji poděkovat za sebe:

Díky Vám, kteří jste se svou registrací přihlásili k výzvě „Jsem klecanský čtenář“. Vás 66 znamená zvýšení počtu registrovaných uživatelů naší knihovny o téměř 47% oproti stavu na začátku roku 2015.

Díky Vám všem, kteří mě i Lukáše v našem snažení podporujete a nezištně pomáháte, když je to třeba. Díky klecanským firmám 2810 Branding Company za bezplatný tisk plakátů a dalších propagačních materiálů a Květinářství Klecany za květinové dary pro naše hosty.

Díky Lukášovi Pajerovi, který je druhou částí našeho knihovnicko-aktivistického tandemu a ještě pořád sní stejný sen.

Díky mé rodině, hlavně mému muži, který mi v reakci na tenhle článek napsal: Tak či onak si myslím, že Tvá snaha nebyla zbytečná – je důležité alespoň občas dělat věci z přesvědčení a s ideály!

**NEKONČÍME!** Ještě pořád věříme, že jsou cesty, které jsme zatím nevyzkoušeli. Ať už si o nás myslíte, že jsme naivní snílci, co vidí možnosti tam, kde žádné nejsou, nebo jen nechcete svými penězi přispívat na službu, která vlastně službou není, ale přesto ji platit musíte, najděte prosím pár dalších minut a dejte nám o tom vědět na některý z níže uvedených kontaktů. Nemáte-li totiž o opravdovou knihovnu místo půjčovny knih zájem ani Vy, je nejvyšší čas to vzdát...

Pokud jste dočetli až sem, patří Vám můj dík za Váš čas a pozornost. Takže děkuji a těším se na Vaše reakce, ať už budou jakékoli.

e-mail: [jsemklecanskyctenar@centrum.cz](mailto:jsemklecanskyctenar@centrum.cz)

facebook: <https://www.facebook.com/jsemklecanskyctenar>

blog: <http://jsemklecanskyctenar.blog.cz/>

Jana Kozlová

#### Příloha 4

e-mail zaslaný 20. 5. 2015 na adresu pana starosty Ivo Kurhajce ohledně zapojení knihovny do projektu Ministerstva kultury „Česká knihovna 2015“.

Vážený pane starosto,  
v příloze zasílám žádost o prověření postupu knihovnice B. Krátké ve věci čerpání dotace z projektu Česká knihovna 2015. **Možnost bezplatné objednávky knih v hodnotě 6300,- stále trvá, potřebné dokumenty v papírové podobě však musí být na adresu Moravské zemské knihovny doručeny do pátku 22. 5. 2015, proto Vás prosím o urychlené řešení situace.**

Za Vaši právu předem děkuji.

S přáním příjemného dne

Jana Kozlová

19. 5. 2015 Klecany

#### Věc: Žádost o prověření postupu knihovnice Barbory Krátké

Vážený pane starosto,

obracím se na Vás se žádostí o prověření postupu týkajícího se upozornění na možnost bezplatného získání příspěvku na nákup knih do městské knihovny Klecany z projektu Ministerstva kultury „Česká knihovna 2015“ ( <https://www.mzk.cz/pro-knihovny/ceska-knihovna>). Uvedené upozornění bylo adresováno písemně dne 18. 5. 2015 knihovnici Barboře Krátké.

Výše uvedený projekt umožňuje prostřednictvím jednoduchého formuláře získat dotaci (příspěvek) ve výši 6300,- na rozšíření knihovního fondu. Zmíněné upozornění na možnost čerpání bylo bez bližšího vysvětlení výše jmenovanou odmítnuto dne 19. 5. 2015. Vzhledem ke skutečnosti, že poskytnutí finančních prostředků bylo standardně termínováno do 30. 4. 2015, avšak na základě mého osobního prověření je stále možné do 22. 5. 2015, žádám o bezodkladné prošetření této žádosti pro případnou možnost zajištění čerpání finančních prostředků.

Z pozice občanky města Klecany se domnívám, že bezdůvodné odmítnutí takovéto příležitosti je neefektivní a nevhodné. V neposlední řadě proto, že takto získané finanční prostředky mohou být uspořeny z knihovního rozpočtu na nákup nových publikací a tudíž využity na další obecně prospěšné aktivity města Klecany při zachování stejného objemu financí na rozšíření knihovního fondu místní knihovny.

Jana Kozlová

(Pzn. Do dnešního dne jsem nedostala žádnou zprávu, která by vysvětlovala, proč knihovnice Barbora Krátká využití projektu odmítla. Na schůzce 22. 6. 2015, kde jsem byla přítomna já, Lukáš Pajer, Ivo Kurhajec a Barbora Krátká jsem tuto otázku vznesla, ale odpověď jsem nedostala.)

## Standard pro dobrou knihovnu

(Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky)

1. Cílem standardu knihovnických služeb je zlepšení dostupnosti a kvality knihovnických služeb jejich uživatelům.
2. **Standard knihovnických služeb umožňuje knihovnám, provozovatelům knihoven, obcím, krajům a ústředním orgánům státní správy provádět srovnání a kontrolu dostupnosti a kvality knihovnických služeb a systematicky uplatňovat formy podpory jejich rozvoje.**
3. **Standard knihovnických služeb je nástrojem motivace a jeho indikátory jsou využívány při poskytování a využívání peněžních prostředků z veřejných rozpočtů za účelem podpory rozvoje knihovnických služeb.**
4. Působnost standardu je omezena na knihovnické služby poskytované knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji. Tyto knihovny tvoří základní infrastrukturu, která uživatelům zajišťuje dostupnost knihovnických služeb.

Standard knihovnických služeb vymezuje následující kategorie a v nich indikátory (kritéria), za kterých jsou v knihovnách poskytovány služby uživatelům. Hodnoty jsou vždy vztaženy na relevantní kategorii počtu obyvatel, tj. 3001-5000

### Článek 1. Poslání knihovny, cíle a působnost standardu knihovnických služeb

Veřejná knihovna je místní branou do světa vědomostí a základním předpokladem celoživotního vzdělávání, nezávislého rozhodování a kulturního rozvoje jednotlivců i společenských skupin. Jádrem služeb veřejné knihovny by měly být následující klíčové činnosti vztahující se k informacím, gramotnosti, vzdělávání a kultuře:

1. vytváření a posilování čtenářských návyků od raného dětství;
2. podpora samostatného sebevzdělávání i všech stupňů školského vzdělávání;
3. poskytování příležitosti pro osobní tvůrčí rozvoj;
4. povzbuzování imaginace a kreativity dětí a mládeže;
5. podpora uvědomělého přístupu ke kulturnímu dědictví a k hodnotám umění a pokroku vědy;
6. zajišťování přístupu ke všem kulturním formám prezentace reprodukčního umění;
7. podpora dialogu mezi kulturami a kulturní rozmanitosti;
8. podpora tradice lidové slovesnosti;



9. zpřístupňování všech druhů obecních informací;

10. poskytování informačních služeb místním podnikům, sdružením a zájmovým skupinám;

11. podpora rozvoje informační a počítačové gramotnosti;

12. podpora a podíl na všech akcích a programech zabývajících se odstraňováním negramotnosti, resp. – je-li to třeba – podněcování takových aktivit.

(Manifest IFLA/UNESCO o veřejných knihovnách)



<i>kategorie</i>	MKK	celostátní průměr r. 2009	doporučení
provozní doba pro veřejnost	18 hodin	23 hodin	23 - 28 hodin
tvorba knihovního fondu a informačních zdrojů (Kč/1. obyvatele)	7.80 Kč	26 Kč	30 - 45 Kč
umístění knihovny v obci	Docházková vzdálenost nemá přesáhnout 15 min. pěší chůze/jízdy.		
plocha knihovny určená pro uživatele			60m <sup>2</sup> /1000 obyvatel
studijní místa pro uživatele knihovny	7	14	10 - 18
přístup k internetu a informační technologiím	1	3	3 - 5
webová prezentace knihovny	Webovou prezentaci knihovny jsem na Webovky.knihovna.cz domluvila já (mail 4. 2. 2015)		
elektronický katalog knihovny na internetu	Zprovozněn (po mých intervencích) a na web knihovny umístěn v květnu 2015		
pracovníci knihovny a jejich vzdělávání	5 hod./ rok (porada?) Nikdy se neprovádělo standardizovaným způsobem.		min. 48 hod./rok
měření spokojenosti uživatelů knihovny			

(MKK Městská knihovna Klecany )



## **Příloha 6**

Naše akce v knihovně (březen-říjen 2015)

- 18. 3. Beseda se spisovatelem M. Vieweghem
- 19. 3. Čteme spolu
- 26. 3. Čteme spolu
- 22. 4. Beseda s polárníkem Václavem Sůrou
- 16. 4. Čteme spolu
- Promítání dokumentu z festivalu „Jeden svět“
- 23. 4. Čteme spolu
- 30. 4. Čteme spolu
- 21. 5. Čteme spolu
- 17. 6. Vernisáž prací Ateliéru Šoltysových
- 27. 6. Putování s pejskem a kočičkou po Klecanech
- 1. a 3. 9. Balení knih a učebnic
- Celé září kampaň „Jsem klecanský čtenář“
- (25. 11.) Beseda s fotografem Janem Saudkem

